

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Схвалено Вченою радою УНУ
(протокол № 1 від 11.09.2026)

ЗАТВЕРДЖУЮ
В. о. ректора УНУ

Олена ЯРОШИНСЬКА

11.09.2026

Введено в дію наказом ректора
від 11.09.2026 року № 01-16/203/од

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ
В УМАНСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ**

Умань – 2026

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про організацію виховного процесу в Уманському національному університеті (далі – Положення) визначає мету, принципи, основні напрями, форми, суб'єктів, систему управління, планування, координації, моніторингу та звітності щодо виховного процесу в Уманському національному університеті (далі – Університет).

1.2. Положення розроблено відповідно до Конституції України, законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про забезпечення функціонування української мови як державної», «Про основні засади державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності», інших нормативно-правових актів у сфері освіти та молодіжної політики, Статуту Університету та локальних нормативних актів Університету.

1.3. Виховний процес є невіддільним складником освітнього процесу та системою цілеспрямованої, послідовної і партнерської взаємодії учасників освітнього процесу, спрямованої на особистісний, громадянський, професійний, культурний і соціальний розвиток здобувачів вищої освіти.

1.4. Виховна робота є сукупністю організаційних, просвітницьких, культурних, громадянських, національно-патріотичних, волонтерських, спортивних, профілактичних, інформаційних та інших заходів, через які реалізуються завдання виховного процесу.

1.5. Національно-патріотичне виховання є одним із пріоритетних напрямів виховного процесу та реалізується відповідно до Концепції національно-патріотичного виховання студентської молоді в Уманському національному університеті.

1.6. Участь здобувачів вищої освіти у виховних заходах, крім випадків, прямо передбачених законодавством, освітньою програмою або локальними нормативними актами Університету, є добровільною та не може бути умовою оцінювання результатів навчання.

1.7. Організація виховного процесу здійснюється з дотриманням прав людини, академічної свободи, принципів рівності, недискримінації, інклюзивності, безбар'єрності, конфіденційності та захисту персональних даних.

2. МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА ПРИНЦИПИ ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ

2.1. Метою виховного процесу є створення умов для всебічного розвитку особистості здобувача вищої освіти, його професійного становлення, громадянської зрілості, української національної та громадянської ідентичності, духовної культури, соціальної відповідальності, лідерських якостей і готовності до самореалізації та служіння суспільству.

2.2. Основними завданнями виховного процесу є:

- формування громадянської відповідальності, поваги до Конституції та законів України, державної мови і державних символів;
- утвердження української національної та громадянської ідентичності, культури історичної пам'яті та відповідального патріотизму;
- формування академічної культури, академічної доброчесності та професійної етики;
- розвиток критичного мислення, медіаграмотності, цифрової культури та інформаційної безпеки;
- формування культури поваги до людської гідності, рівності, різноманітності, інклюзивності та безбар'єрності;
- підтримка студентського самоврядування, молодіжного лідерства, волонтерства, громадянської активності та студентських ініціатив;
- розвиток творчої, наукової, культурної, спортивної та проєктної активності;
- формування екологічної відповідальності, культури здорового і безпечного способу життя;
- сприяння адаптації здобувачів вищої освіти до університетського

середовища та розвитку позитивного соціально-психологічного клімату;

- профілактика булінгу, мобінгу, дискримінації, сексуальних домагань, насильства, корупції та інших порушень прав і норм академічної спільноти відповідно до спеціальних локальних процедур Університету.

2.3. Виховний процес ґрунтується на принципах законності; поваги до людської гідності та прав людини; студентоцентризму; академічної свободи; академічної доброчесності; рівності та недискримінації; інклюзивності і безбар'єрності; добровільності участі; партнерства; системності та безперервності; відкритості; відповідальності; української національної та громадянської ідентичності.

3. ОСНОВНІ НАПРЯМИ ТА ФОРМИ ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ

3.1. Основними напрямками виховного процесу є:

- громадянське та національно-патріотичне виховання;
- духовно-моральне та правове виховання;
- професійне виховання, розвиток професійної етики та культури академічної доброчесності;
- інтелектуальний розвиток і залучення до науково-дослідницької та інноваційної діяльності;
- екологічне виховання та освіта для сталого розвитку;
- фізичне виховання, популяризація здорового способу життя та культури безпеки;
- художньо-естетичне і культурно-просвітницьке виховання;
- розвиток студентського лідерства, самоврядування, волонтерства і соціальної відповідальності;
- міжнародне та міжкультурне співробітництво;
- формування цифрової культури, медіаграмотності та інформаційної стійкості;

– психосоціальна підтримка, адаптація та сприяння безпечному, інклюзивному і недискримінаційному освітньому середовищу.

3.2. Виховний процес реалізується через індивідуальні, групові, факультетські та загальноуніверситетські форми роботи, зокрема кураторські та виховні години, зустрічі, лекції, дискусії, форуми, круглі столи, тренінги, майстер-класи, культурно-мистецькі та спортивні заходи, волонтерські і благодійні акції, проєкти, інформаційно-просвітницькі кампанії, діяльність гуртків, клубів і студентських об'єднань.

3.3. Форми і методи виховної роботи визначаються з урахуванням мети заходу, потреб здобувачів вищої освіти, принципів студентоцентризму, добровільності, доступності та безпеки.

3.4. Виховні заходи можуть проводитися в очному, дистанційному або змішаному форматі з використанням офіційних цифрових платформ і каналів комунікації Університету.

4. СУБ'ЄКТИ ТА СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ВИХОВНИМ ПРОЦЕСОМ

4.1. Суб'єктами організації виховного процесу є ректор, проректор з науково-педагогічної роботи та молодіжної політики, Комісія з питань планування та організації виховної роботи серед студентів Університету (далі – Комісія), декани факультетів, заступники деканів факультетів з організаційно-виховної роботи, завідувачі кафедр, науково-педагогічні та педагогічні працівники, куратори академічних груп, органи студентського самоврядування, структурні підрозділи Університету, діяльність яких пов'язана з підтримкою, розвитком, культурним, спортивним, соціальним та громадянським життям здобувачів вищої освіти, а також профспілкові організації в межах їх компетенції.

4.2. Загальне керівництво організацією виховного процесу здійснює ректор Університету.

4.3. Координацію виховного процесу та реалізації молодіжної політики в

Університеті здійснює проректор з науково-педагогічної роботи та молодіжної політики.

4.4. Комісія є постійним дорадчим і координаційним органом Університету, який формує пропозиції щодо пріоритетів виховної роботи, координує планування, здійснює моніторинг та готує рекомендації щодо вдосконалення виховного процесу. Статус, склад і порядок роботи Комісії визначаються окремим Положенням.

4.5. Декан факультету забезпечує організацію виховного процесу на факультеті, затверджує план виховної роботи факультету, приймає рішення щодо призначення кураторів академічних груп та несе відповідальність за організацію виховної роботи в межах своїх повноважень.

4.6. Заступник декана факультету з організаційно-виховної роботи:

- координує виховну роботу факультету, кафедр і кураторів академічних груп;
- здійснює добір кандидатур кураторів та вносить їх на розгляд декана факультету;
- організовує методичну підтримку кураторів;
- готує проект плану виховної роботи факультету з урахуванням пропозицій кафедр, кураторів, структурних підрозділів та органів студентського самоврядування;
- забезпечує збір і узагальнення звітної інформації про виховну роботу факультету;
- представляє план і звіт факультету Комісії;
- сприяє взаємодії факультету зі структурними підрозділами та органами студентського самоврядування.

4.7. Завідувачі кафедр і науково-педагогічні (педагогічні) працівники сприяють реалізації завдань виховного процесу у межах освітньої, наукової, організаційної та інших видів діяльності відповідно до законодавства та локальних

актів Університету.

4.8. Безпосередній організаційний та консультативний супровід здобувачів вищої освіти на рівні академічної групи здійснює куратор академічної групи відповідно до Положення про куратора академічної групи Університету.

4.9. Органи студентського самоврядування є самостійними партнерами в організації виховного процесу, беруть участь у формуванні пропозицій до планів, ініціюють і реалізують студентські проекти та заходи відповідно до законодавства і локальних актів Університету.

4.10. Структурні підрозділи Університету реалізують виховні, культурні, спортивні, соціальні, психологічні, інформаційні та інші заходи в межах визначених положеннями про них повноважень та у взаємодії з факультетами, Комісією і студентським самоврядуванням.

4.11. З метою методичної підтримки кураторів академічних груп, забезпечення єдиних підходів до кураторської діяльності, обміну досвідом та поширення кращих практик в Університеті функціонує Методична платформа кураторів академічних груп (далі – Методична платформа). Методична платформа не є окремим органом управління, не здійснює контрольних чи розпорядчих функцій та не потребує формування окремого постійного складу, річного плану роботи і системи звітності. Координацію її роботи здійснює Комісія. Порядок і основні форми роботи Методичної платформи визначаються Положенням про куратора академічної групи Університету.

5. ПЛАНУВАННЯ, КООРДИНАЦІЯ ТА ЗВІТНІСТЬ

5.1. Основним плановим документом є річний план виховної роботи Університету на навчальний рік.

5.2. Комісія формує проєкт річного плану виховної роботи Університету на підставі пропозицій факультетів, структурних підрозділів і органів студентського самоврядування. Проєкт погоджується проректором з науково-педагогічної

роботи та молодіжної політики і затверджується ректором Університету або в іншому порядку, визначеному локальними актами Університету.

5.3. План виховної роботи факультету на навчальний рік готується заступником декана з організаційно-виховної роботи, погоджується Комісією та затверджується деканом факультету.

5.4. Куратор академічної групи складає орієнтовний план роботи на навчальний рік, який погоджується із заступником декана з організаційно-виховної роботи та затверджується деканом факультету. План може уточнюватися з урахуванням потреб академічної групи.

5.5. Календар державних свят, пам'ятних дат і загальноуніверситетських подій може формуватися як окремий додаток до річного плану та уточнюватися протягом року відповідно до законодавства, рекомендацій органів державної влади та потреб Університету.

5.6. Звітність щодо виховної роботи формується за наскрізним принципом: куратори подають інформацію заступнику декана з організаційно-виховної роботи; факультети та структурні підрозділи – Комісії; Комісія готує узагальнений аналітичний звіт для проректора та ректора.

5.7. З метою недопущення дублювання окремий щорічний звіт про реалізацію Концепції національно-патріотичного виховання не складається; результати її реалізації відображаються окремим розділом у щорічному узагальненому звіті про стан виховної роботи Університету.

6. МОНІТОРИНГ ТА ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ

6.1. Моніторинг виховного процесу здійснюється з метою оцінювання його результативності, виявлення потреб здобувачів вищої освіти та підготовки рекомендацій щодо вдосконалення роботи.

6.2. Моніторинг може включати аналіз виконання планів, рівня участі здобувачів вищої освіти, результатів опитувань і зворотного зв'язку, діяльності

студентського самоврядування, реалізації студентських і волонтерських проєктів, а також інших якісних і кількісних показників.

6.3. Комісія здійснює моніторинг, узагальнює отриману інформацію та подає рекомендації. Комісія не є органом адміністративного контролю та не підміняє повноваження ректора, проректорів, деканів, структурних підрозділів або спеціальних комісій, створених для розгляду скарг і порушень.

7. БЕЗПЕЧНЕ, ІНКЛЮЗИВНЕ ТА НЕДИСКРИМІНАЦІЙНЕ СЕРЕДОВИЩЕ

7.1. Усі суб'єкти виховного процесу зобов'язані сприяти формуванню середовища, вільного від дискримінації, булінгу, мобінгу, сексуальних домагань, насильства, мови ворожнечі, корупції та інших форм неналежної поведінки.

7.2. Повідомлення про можливі порушення розглядаються виключно за процедурами, визначеними відповідними локальними нормативними актами Університету. Суб'єкти виховного процесу, які не наділені повноваженнями розглядати такі повідомлення, забезпечують коректне інформування та перенаправлення особи до компетентного суб'єкта.

7.3. Куратори, Комісія та інші суб'єкти виховного процесу не проводять самостійних розслідувань фактів булінгу, мобінгу, дискримінації, сексуальних домагань чи інших порушень, якщо такі повноваження прямо не встановлені відповідним локальним актом Університету.

8. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

8.1. Це Положення набирає чинності з дня введення його в дію наказом ректора Університету після схвалення Вченою радою Університету.

8.2. Зміни та доповнення до цього Положення розробляються, погоджуються та затверджуються в порядку, встановленому Інструкцією з розробки та оформлення проєктів положень Університету.

8.3. Локальні нормативні акти Університету з питань виховної роботи, національно-патріотичного виховання, діяльності Комісії та кураторів академічних груп мають застосовуватися у взаємозв'язку з цим Положенням і не можуть суперечити йому.

8.4. Контроль за виконанням Положення покладається на проректора з науково-педагогічної роботи та молодіжної політики.

8.5. З набранням чинності цим Положенням втрачає чинність Положення про організацію виховного процесу в Уманському національному університеті садівництва, схвалене Вченою радою Університету 31.01.2022 року та введене в дію наказом ректора Університету № 01-16/3/од від 31.01.2022.

Розробники:
помічник ректора

доцент кафедри фінансів,
банківської справи та страхування

Тетяна КРАВЧЕНКО

Світлана ВЛАСЮК

Погоджено:

Голова Первинної профспілкової організації
Уманського національного університету

Маргарита ПАРУБОК

Голова Профспілки працівників,
студентів, аспірантів та докторантів
Уманського національного університету

Леся КАРНАУХ

Голова ради студентського самоврядування
Уманського національного університету

Вікторія ГУРСЬКА